

קורסים כלל בצלאלים

295

קורסי יסודות

קורסי היסודות הינם קורסים מקצועיים במחלקות השונות, המיועדים לסטודנטים בשנה ב' בלבד. כל קורס מקנה 2 נ"ז. הקורסים יתקיימו בסמסטר ב' בימי ד' אחה"צ, לאחר "בצהרי היום" בין השעות 14:30 - 17:30 ואינם מוגדרים בקורסי החובה של המחלקה. רשימת הקורסים נבנתה במיוחד עבור מסגרת זו, והיא מתעדכנת משנה לשנה. הרישום לקורסים אלה נעשה בעת הרישום הממוחשב. שינויים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים בכל סמסטר.

פירוט הקורסים

קורס יסודות הרישום

המחלקה לאמנות

מרצה: דורון ליבנה

הקורס נועד להקנות שלושה סוגי מיומנויות: התבוננות במושא, יצירת תמונה ושליטה במעשה הרישום הן מתוך התבוננות והן שלא מהתבוננות. התבוננות במושא פירושה יכולת התרשמות אינטואיטיבית מצד אחד והתבוננות אנליטית מצד שני. זו האחרונה פירושה חידוד המבט לראיית פרטים והבדלים בין פרטים ולאיפיון הנתונים הללו, והבנת היחסים שביניהם במרחב הדו-ממדי. יצירת תמונה נסמכת על ההבחנות בין פורמט לסימן ובין תמונה (picture) לבין צלם (image), כדי ליצור חלל-תמונה וקומפוזיציה.

נעסוק בסוגי תמונות כגון תמונות דמותיות (פיגורטיביות) ותמונות לא-דמותיות וכן במבנים כגון תמונות-רצף (קומיקס והנפשה), תמונות המשלבות דו-ממד בתלת-ממד (הדבק - collage, תבליט, רישום בחלל) ותמונות במיצב (הפועלות בחלל תלת-ממדי). שליטה במעשה-הרישום נקנית בהתנסות בפורמטים ובאמצעי-רישום על יסוד היכולת, האמורה במיומנויות הקודמות שצוינו, ופיתוח הדמיון באמצעות רישום שלא מהתבוננות.

פיסול: "פסל החירות"

המחלקה לאמנות

מרצה: מלך פיטר

מטרת הקורס לבסס ולחדד את הקשר של הסטודנט לתלת מימד באמצעות מדיום הפיסול. נתודע אל מושגי יסוד של שפת הפיסול כגון - חלל, חומר, תנועה, מקצב והצבה וכן נתנסה בטכניקות כגון אסמבלז', קונסטרוקציה, בנייה ויציקות. בקורס יושם דגש על עבודה מעשית בסדנת הפיסול בה יתמודד הסטודנט עם טכניקות וחומרי פיסול שונים. כמו כן יתקיימו תרגילים והרצאות שיחשפו את הסטודנט ליצרים שונים ועבודות פיסול מגוונות. הקורס יעניק חוויה מיוחדת לכל מי שלא התנסה בפיסול ובתקווה שיתרום רבות לתחום עיסוקו/ה המרכזי.

ציור

המחלקה לאמנות

מרצה: פסח סלבוסקי

קורס ציור בין מחלקתי: מטרת הקורס היא לעשות ציור אחד טוב. תהיה הכרות עם חומרי ציור,

רישום מודל, נוף, וטבע דום, ביקורים בתערוכות וגם בסטודיו של אמנים.

סדנת נייר

המחלקה לאמנות

מרצה: צבי טולקובסקי

מטרת הקורס היא הקניית ידע והתנסות בתהליכי יצירת נייר ידני. בתהליך העבודה ייבחנו היבטים מזרחיים ומערביים. עיצוב ויצירה בנייר בשילוב מושגים וטכנולוגיות דו ותלת מימדיות מעולם העיצוב והאמנות העכשווית. לסיכום הקורס יתבקש הסטודנט להגיש תיק עבודות לתצוגה וביקורת. ייגבה סכום של 100 ש"ח לקורס עבור החומרים.

מבוא לטיפוגרפיה

המחלקה לתקשורת חזותית

מרצה: יגאל הרמן

היכרות עם יסודות הטיפוגרפיה: אותיות כצורות בעלות מבנה ואופי ייחודי, טיפול במילה, בנייה נכונה של משפט, שורה וגוש טקסט. קריאת בהתאם לתוכן וכאמצעי להעברת מסר.

רישום טונאלי

המחלקה לתקשורת חזותית

מרצה: דוד ניפו

הקורס מבוסס על עבודה מהתבוננות (מודל, טבע דומם). מטרתו הקניית כלים לתפיסה טונאלית ערכית (tonal value perception), לעומת התפיסה הקווית, הגראפית הרווחת וארגון אותם ערכים יחסיים על פני המשטח (הנייר). המדיום

העיקרי בשעורים יהיה פחם וזאת בשל האופי הכתמי שלו. השעורים בנויים משני חלקים: בחלק הראשון רישומים מהירים. אורכו כשעה ומטרתו תרגול זיהוי ותפיסה מהירה של המוטיב. החלק השני אורכו כשעתיים ובו ירשמו הסטודנטים רישום אחד או שניים, ממושכים יותר, ויתרגלו בניה וארגון של הערכים השונים על בסיס מפתח טונאלי ליצירת דימוי ואשליית חלל. במהלך הסמסטר נעבוד ביחידים ובקבוצות על מספר פרויקטים, נעודד חדשנות וחשיבה המצאתית ונלמד כיצד לקיים סיעור מוחות ועבודת צוות בכיתה. שלושת השבועות האחרונים של הסמסטר יוקדשו לעבודה בקבוצות, כאשר כל קבוצה תפתח אריזה חדשה למוצר קיים.

"מילים ותמונות": מבוא לאיור

המחלקה לתקשורת חזותית

מרצה: גלעד סליקטר

השפה המילולית הנה מכלול של סמלים אודיו-ויוואליים, דקדוק ותחביר המקובלים ומוסכמים על המשתמשים בהם. השפה החזותית, עשירה ככל שתהיה, שונה מאד מן המילולית. תחום האיור מחבר בין שתי שפות אלה, בחן את ייחודן ואופני התייחסותן האחת אל השנייה. במסגרת הקורס יילמדו וירכשו מיומנויות אחדות, יעסקו בפרשנות של טקסט באמצעים חזותיים, ויינתנו הרצאות העשרה.

מיני-לאב / מרחב עבודה אינטימי

המחלקה לצילום

מרצה: יעקוב ישראל

מטרת קורס זה לספק את הכלים הטכניים, המעשיים, הרעיוניים והעיצוביים שיאפשרו לסטודנטים לצלם, לעבד, להבין ולפרשן צילום ומציאות צילומית. בקורס זה נעסוק בשליטה ובהפעלה נכונה של ציוד הצילום, הבנה מעמיקה של תהליך הצילום. פיתוח יכולות ויוזואליות. כלים אלה יאפשרו לסטודנטים להגיע לרמות צילום גבוהות. תחילה נעסוק בשליטה ובהפעלה נכונה של ציוד צילום, מצלמות 35 מ"מ דיגיטליות, אורך המוקד של עדשות, צמצם ומהירות, עומק שדה וכיצד לבחור עדשה עפ"י הנושא ותנאי הצילום. בהמשך הסטודנטים יחשפו לחלק מהז'אנרים הקיימים בצילום. הסטודנטים המשתתפים בקורס יצטרכו ליצר מספר גופי עבודה במסגרת תרגילים שינתנו במהלך הסמסטר.

יומן צילום אישי

המחלקה לצילום

מרצה: יוסף כהן

קורס זה יעודד מחשבה אישית, ניסיונות ומימוש יעדים אישיים בעזרת מדיום הצילום. על כל סטודנט לבנות פרויקט אישי שיושג בסוף הסמסטר. גוף העבודה ישקף את התהליך האישי שהסטודנט עבר ויתבצע כיומן אישי, ספר סקיצות, אלבום (עם או בלי טקסט) הצעה לספר, עבודת יד או כל מה שימחיש את הנושא הנבחר. המפגשים השבועיים יהיו אקלקטיים באופיים ויגעו באופן נקודתי בנושאים מגוונים בתחום הרעיוני והטכני

של המדיום. על כל סטודנט לדעת להפעיל את מצלמתו האישית, לפני הגעתו לקורס, אנלוגי או דיגיטלי, בלי צורך בידע פורמאלי קודם. במשך הקורס לא ניכנס למעבדות הפיתוח, על כל אחד להביא עבודותיו בעזרת מעבדות חוץ. לפי נהלי האקדמיה, ציון יינתן על סמך נוכחות מלאה. שהיא תנאי להגשת הפרויקט הסופי.

ניפוח זכוכית

המחלקה עיצוב קרמי

מרצה: בוריס שפיזימן

מטרת הקורס להפגיש בין אמנות ניפוח זכוכית מסורתית לאמנות עשווית. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בטכניקה מסורתית של ניפוח זכוכית מותכת, שפותחה בימי הביניים באיטליה העתיקה, ומשמשת מנפחי זכוכית עד היום.

טכניקות שונות בפיסול בחומר

המחלקה לעיצוב קרמי

מרצה: תליה טוקטלי

במהלך הקורס יעבדו הסטודנטים בטכניקות שונות של פיסול בחומר הקרמי. כל אחת מהמטלות תתבצע בטכניקה שונה: החל מהשיטה הקלאסית של פיסול מתוך גוש חומר, עבור דרך פיסול עם משטחי חומר, התנסות בבניה חלולה ובנית אובייקטים מחלקים שנוצרו ביציקות. במסגרת הקורס תהיה הזדמנות להכיר ולעבוד בחומרים קרמיים שונים כמו גם להבין ולהכיר את המהלך השלם של העבודה בחומר הקרמי.

מבוא לאבניים

המחלקה לעיצוב קרמי
מרצה: ג'קרנדה קורי

הסדנה תפגיש סטודנטים ממחלקות אחרות בבצלאל, בשילוב עם סטודנטים מהמחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית, להכרות עם החומר הקרמי וטכניקת העבודה באבניים. תהליך העבודה יתמקד ביצירת אובייקטים מגוש היולי לנפח תלת ממדי ויקנה לסטודנט יסודות טכניים בסיסיים.

עיצוב למהפכה

המחלקה לעיצוב תעשייתי
מרצה: זיוויה

הקורס מתקיים בין השעות 17:30 – 20:30
עיצוב למהפכה מציג את האפשרות להשתמש בפעולות העיצוב כפרקטיקה של שינוי והתנגדות. בשונה מהגדרת בעיית הסביבה כבעיית עיצוב/תכנון, הקורס יציג חשיבה על מרכיבים אתיים שנועדו להגביל את טווחי הפעולה של העיצוב ויבחן אותו ככלי אקטיביסטי שבאפשרותו לחולל מהפכה. התהליך ידגיש את היכולת להטיל ספק במובן מאליו כדי לקדם אורח חיים מקצועי של חיפוש אחר אלטרנטיבות לפעולה. במסגרת הקורס יתבקשו הסטודנטים לזווג מחאה אקטיביסטית.

מיצב – גוף, שפה, חלל

המחלקה לארכיטקטורה
מרצה: פני יסעור

המיצב או ה-Installation הינו ז'אנר המשתף כל מדיה, כדי ליצור התנסות חושית ו/או קונספטואלית בסביבה או חלל מסוים. זהו ז'אנר

היברידי, יותר מאשר קטגוריה של אמנות. אפשר שיכללו בו מדיומים שונים כמו: פיסול, ציור, sound, פרפורמנס, וידאו וכמובן החלל עצמו – אלמנטים שונים, המעוררים אסוציאציות, רעיונות ומייצרים חוויות משתנות. במובן זה ה-Installation מייצר מעבר, מזההיסטוריה של האמנות אל ההיסטוריה החברתית (החיים).

נבדוק מושגים כמו: גוף, שפה, חלל כמרכיבים עצמאיים וכשחקנים במערכת של יחסי גומלין, במרחב הפרטי, במרחב הציבורי ובאזור הדמדומים שביניהם. אלה הם מושאי הקירה ואמצעי עבודה מרכזיים של האמנות הפלסטית כמו גם של התיאטרון, המחול, המוסיקה, הקולנוע והארכיטקטורה. ההשפעה ההדדית והתמוטטות הדיכוטומיה של התחומים השונים, החלה כבר עם תנועות הדאדא והסוריאליזם. השיח התיאורטי התרבותי, שנפתח להכיל רעיונות ואופני דיון של דיסציפלינות כמו פילוסופיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, ופסיכולוגיה התפתח באינטנסיביות מאז שנות ה-50 של המאה העשרים והפך בשנות ה-70, לגורם חשוב המושפע ומשפיע על העשייה התרבותית הבין-תחומית. נכיר מודוסים של פעולה ואופני מחשבה של אמנים רב-תחומיים, שעבודתם מעלה דיון מורכב ומאתגר והשפיעה על העשייה האמנותית במחצית השנייה של המאה ה-20. חלק מהתרגילים המעשיים, יעשה בשיתוף פעולה בין הסטודנטים מהמחלקות השונות, במטרה להעשרה הדדית.

3dMAX

המחלקה לארכיטקטורה
מרצה: אלברט קניטלר

הקורס יכשיר את הסטודנט לשימוש בתוכנת 3d Max. חומר הלימוד ייקף את תכנון הקונספט, העברת תוכניות אוטוקאד לתוכנת ה-3d Max, למידת חומרים, בחירת חומרים ויישומם בקונספט, למידת התאורה המתאימה, שימוש במצלמות סטטיות ודינמיות, תכנון אנימציה והצגת הקונספט בתנועה, רינדור סופי של הקונספט בצורתו הסטטית ובתנועה.

מושגי יסוד בארכיטקטורה

המחלקה לארכיטקטורה
מרצה: אדרי' מוטי בודק

הקורס יפגיש סטודנטים מדיסציפלינות שונות עם מושגי היסוד בארכיטקטורה ועם דרכי עבודתו של הארכיטקט, תוך עריכת היכרות בלתי אמצעית עם ההיבטים המעשיים של תכנון ערים והקמת בנינים בדרך שתאפשר להבין את הקשר שבין הפרוגרמה והקונסטקט, גישות חברתיות ולחצים פוליטיים, ותפיסת החלל והרעיון העיצובי לבין הפתרונות הפונקציונליים הטכניים והקונסטרו-קטיביים, שיטות הבניה, השיקולים הכלכליים והסביבתיים, והמארג הבנוי המתקבל מכל אלה.

מבוא למשחקיות

המחלקה לאמנויות המסך
מרצה: איתן מאגיר

המשחק עומד בבסיס החיים של בני האדם, כמו גם של לא מעט בעלי חיים. גורים צעירים משחקים

כאימון לחיים. בימי הביניים כונה השחמט "משחק המלכים", שימש ככלי ללימודי אסטרטגיה צבאית, ולעיתים היה בסיס לספרי מוסר. משחקי המחשב פיתוח יחסית מאוחר בהיסטוריית המצאות המשחקים, הומצאו בד בבד עם הופעת המחשב האישי. תעשית משחקי המחשב היא תעשית הבידור שמגלגלת בימינו הכי הרבה כסף, וכובשת בהדרגה גם השפעה תרבותית הולכת וגדלה. הקורס יעסוק במשחקים ובמשחקי מחשב מהזווית היוצרת. בקורס נלמד כיצד יוצרים משחק? מה הם חוקי משחק? למה שאנשים ירצו לשחק במשחק שלי? מה ההבדל בין משחקים רגילים כמו תופסת ומרוצי מכוניות לבין משחקי מחשב? מה חשוב ומה לא חשוב במשחק? מהי עקומת קושי במשחק וכיצד בונים אותה? מהו ההבדל בין משחק לילד ולאדם בוגר? במסגרת הקורס יצרו הסטודנטים משחקים בהתאם לכלים שברשותם.

טכנולוגיה כחומר גלם

מרצה: שחר גייגר ואיתי בן צבי

אמנים ומעצבים אהבו תמיד לגוון את יצירותיהם ע"י שימוש בחומרים ובטכניקות שונות. בראשית המאה ה-21 חל שינוי מהותי בנגישות של טכנולוגיות מתקדמות לכל דורש, אשר מאפשר להכניס מימד נוסף של אקטיביות ואינטראקטיביות לעבודות. בקורס זה נלמד כיצד לרתום טכנולוגיות, שהיו בעבר נחלתם הבלעדית של מהנדסי אלקטרוניקה, לצרכינו ולהשתמש בהם כחומר גלם נוסף ביצירותינו בתחומים השונים. במהלך הקורס נבצע מספר פרויקטים יוצרים, בהם נממש טכנולוגיות מתקדמות יותר

ויותר באופן יצירתי. הקורס דורש השקעת זמן רב יחסית במשימות הבית, אך התמורה מובטחת. לא נדרש ידע מוקדם.

סינסתזיה להמונים

מרצה: נמרוד רם

שם הקורס מתייחס לתופעה קוגניטיבית נפוצה של עירוב תפיסתי בין תחומי חישה שונים. בעולם ישנם אנשים שיכולים ממש לטעום צליל או לשמוע צבע. אבל למעשה כלנו חווים את העולם באופן סינסתזי, אם כי לרוב במידה פחותה. מטרת הקורס היא ללמוד כיצד אפשר לבנות כלים המסוגלים לזהות תבניות בסיסיות מתוך תחומי חישה שונים. המציאות מגיעה אלינו דרך מספר קטן של חושים, ובכל מפגש עם העולם אנו קולטים באברי החישה שלנו רצף של גירויים שמתורגמים במוחנו לאוסף של רשמים. כיום קיימים אמצעי קלט, כמו מצלמות דיגיטליות ומיקרופונים, המחליפים את איברי החישה האנושיים, וישנם גם תוכנות מחשב ייחודיות המאפשרות לנתח ולנצל כרצוננו את המידע המגיע במחיר. לאחר שתרכשו מיומנות בנושא, נחקור ביחד את האפשרויות הטמונות בחיבור סינסתזי בין חושים נפרדים. במהלך הקורס נשחק עם מכשירי קלט ופלט, נלמד כיצד לחלץ מידע מתוך תחומי חישה שונים ונכיר סביבות עבודה ממוחשבות (דוגמת Max/Msp/Jitter) המאפשרות בניית אינטראקציות מורכבות בתגובה לגירויים. הקורס מיועד להקנות יסודות לאנשים ללא רקע מוקדם בתחום של אמנות מבוססת טכנולוגיה אך דורש גישה בסיסית למחשבים וסקרנות מולדת.

קוסמות והמכונה הוירטואלית

מרצה: חובב אופנהיים

קוסמים דיגיטליים מקיפים אותנו: משחקים, נגי מוזיקה; אמנות אינטראקטיבית. אפילו הכספומט מבקש שנתקשר איתו, ומתקשר איתנו חזרה (ובתקווה מוציא כסף). כיצד המחשב, מכונה אשר בלי חשמל אינה חכמה יותר משולחן, מאפשר יצירת קוסמים כאלו? כיצד האדם היוצר מתקשר עם המכונה הזו ומסביר לה איך להתנהג? בקורס נלמד את יסודות שפת המחשב מתוך התייחסות לכתיבת קוד ככלי ביד היוצר. נסתכל על דוגמאות מוכנות מראש בכדי לקבל הקשר וללמוד עקרונות וטכניקות אותם נוכל ליישם בתרגילי בית ובעבודות אישיות. הקורס יתמקד בתוכנת פלאש ככלי ללימוד תיכנות בצורה ידידותית, ומיועד לאנשים יוצרים וסקרנים, המעוניינים לערוך הכרות עם כתיבת קוד, עם אפשרויות היצירה בחלל הוירטואלי ובהרחבת ארסנל כלי היצירה שברשותם, אין צורך ברקע מוקדם אבל דרושה גישה בסיסית למחשבים ושליטה בתכנת פלאש. בחופשת הסמסטר יתקיים קורס מזורז בפלאש (ללא תשלום נוסף). סטודנטים שאין להם ידע מוקדם בתכנת פלאש מחויבים לקחת את הקורס.

פיסול: הרפתקת חיפוש הצורה

מרצה: אבי סיטון

שלב תחילת יצירתו של פסל (או אובייקט) עת ניצבים מול האין (אין עדין צורה בחומר). הינו שלב קשה בו בעצם צריך לפרוץ מחסום. למעשה, שלב זה דומה לכל תחומי היצירה השונים. לאחר שמתחילים לעסוק ולפעול בצורות, צורה גוררת

צורה, ותהליך הפיסול זורם ומתפתח. קורס זה יציע מתודה לתחילתו של תהליך פיסולי, לאו דווקא כזה הנובע מרעיון מגובש ומסוכם, אלא יותר כמניע (Trigger) לתחילת חיפוש דרך מתוך ותוך כדי עבודה על פיתוח והמצאת צורות. נלמד להתייחס לתהליך זה כאל הרפתקה, כזו הצופנת הפתעות בדרך, כמו גם טעויות ומכשולים אותם נלמד לזהות ואליהם נלמד להתייחס לא כאל מחסומים תוקעים ובלמים יצירה, אלא נמנעם ונעשה בהם שימוש להמשך פיתוח מרענן, מפתיע ומאתגר. נלמד טכניקה מזיירה ומיידית לבניית ופיתוח צורות בתלת מימד, נתנסה ביצירה ופיתוח מסה של סקיצות בתלת מימד, מהלך אשר יאפשר סלקציה ורדוקציה: מהלכים קריטיים הנדרשים לכל תהליך יצירה. הקורס הינו סדנא. לצורך ביצוע שיעורי הבית השבועיים יהיה על הסטודנטים לעשות שימוש בציוד ייעודי הקיים באופן בלעדי בסדנאות הפיסול של האקדמיה בהר הצופים.

תא עשייה בחומרים טקסטילים

המחלקה לצורפות ואופנה
מרצה: זיויה

הקורס יציג טכנולוגיות מתקדמות ליצירת טקסטילים. שיטות לבניית טקסטילים תלת ממדיים והרכבה של טקסטילים עם חומרים פולימריים.

צורפות במידה אישית

המחלקה לצורפות

מרצה: ניקיטה מחניקוב

הקורס יקנה מספר טכנולוגיות צורפותיות בסיסיות ליצירת אובייקט בקנה מידה קטן (תכשיט או חפץ) העוסק במושג 'זהות', של העונד/משתמש. האובייקט ישלב בין תחום היצירה/המחלקה ממנה בא הסטודנט לבין הטכניקות שילמדו, תוך שימת דגש על המטען והשקפת עולמו של כל סטודנט.

יסודות צבע

המחלקה לאמנויות המסך
מרצה: מארק ינאי

המטרה: הקניית יכולת שימוש בצבע מתוך מודעות לתכונות ולהתנהגויות של התופעה הצבעונית. חידוד יכולת ההתבוננות, ניתוח ההקשרים הצבעוניים תוך דגש על שליטה טכנית ויכולת יישום שימשו את הסטודנט בהמשך דרכו ושליכו על תודעת הצבע במקצועות השונים ותחומים אחרים. בין הנושאים: 1. היכרות מלווה בהדגמה עם מצעים, חומרים, מדללים, מכחולים, צבעים וכלים אחרים. 2. תאוריה של הצבע (פיזיקה ואופטיקה). 3. סקאלות צבעוניות. 4. ערבוב צבעים. 5. צבע וטונאליות, סולם עוצמת צבע, תכונת המשקל. 6. הרמוניה דיסהרמוניה. שיחה על צבע בהקשרים של מקום, תקופה, תרבות ודת. אסתטיקה כאופנה – פונקציה של משתנים. צבע כסמל וכאסוציאציה. סולמות צבעוניים כביטוי של נושאים מציאותיים, מופשטים או פואטיים.

בובות – עיצוב, הפעלה, בימוי.

מפגש בין אדם לחפץ

המחלקה לאמנויות המסך

מרצה: יעל ענבר

מרצה אורחת: רויטל אריאלי (שני מפגשי

עיצוב במהלך הקורס)

הקורס מיועד לסטודנטים המעוניינים לבחון את האיכויות התיאטרליות והקולנועיות שמציעה עבודה עם בובות, מכיוון עיצובי, משחקי ובימויי. אין צורך בידע קודם במשחק.

קורסים רב / דו מחלקתיים

החל משנת תשס"ח מחויבים סטודנטים משנה ג' לקחת 2 קורסים דו/רב מחלקתיים, על פי בחירתם. סטודנטים היוצאים לחילופים בשנת תשע"א פטורים מקורס אחד מתוך שניים וייקחו קורס בסמסטר בו הם בארץ. הקורסים הדו/רב מחלקתיים יתקיימו בסמסטר א' וב' בימי ד' אחה"צ, לאחר "בצהרי היום" בין השעות

14:30-17:30. רשימת הקורסים הדו/רב מחלקתיים נבנתה במיוחד עבור מסגרת זו, והיא מתעדכנת משנה לשנה. סטודנטים משנה ד' מוזמנים להצטרף לקורסים הדו/רב מחלקתיים על בסיס מקום פנוי. כל קורס סמסטריאלי מקנה 2 נ"ז. הרישום לקורסים אלה נעשה בעת הרישום הממוחשב. שינויים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים בכל סמסטר. סטודנטים שלא השלימו חובה זו בשנת הלימודים תש"ע נדרשים להרשם לקורס במזכירות האקדמית על בסיס מקום פנוי.

פרוט הקורסים הרב-מחלקתיים

דוקומנטרי אישי

המחלקה להיסטוריה ותיאוריה / סמסטר א'

מרצה: יונה וייץ; צלם מלווה: מיקי קרצמן; במאית מלווה: יולי כהן

הקורס עוסק ב"אישי" כנרטיב מספר החוקר מתעד וחושף את המבט הפרטי והאינטימי ואת המתח בינו לבין החברתי, תרבותי ופוליטי. הסוגיות השונות הכרוכות ביצירתו של הדיוקן האישי יבחנו באמצעות מפגש בין המתודה

האנתרופולוגית "סיפורי חיים" לבין ז'אנרים שונים בקולנוע ובציילום הדוקומנטרי-אישי. הקורס כולל מפגשים לימודיים עם הצלם מיקי קרצמן והבמאית יולי כהן (יוצרת הטריילוגיה "ציון אדמתי", "המחבל שלי" "האח שלי"). מטלות הקורס: יצירה דוקומנטרית במגוון טכניקות וחומרים חזותיים המלווה ברפרט ותיעוד אקדמי של הסוגיות השונות המגולמות בתהליך העבודה.

הגוף כמכונן זהות

המחלקה לאמנות / סמסטר א'

מרצה: ראידה סעאדה

הקורס יתמקד בתיאורים וייצוגים ישירים וסמליים של הגוף האנושי באמנות. הדיון יכלול עיון הן ביצירות אמנות מסורתיות (ציור ופיסול) והן ביצירות עכשוויות שעושות שימוש במדיה כגון וידאו ארט, מיצגים ומיצבים. להלן סוגיות אחדות שנעסוק בהן במהלך הקורס: הגוף כנקודת מפגש דיאלקטית בין טבע ותרבות, בין חיים ומוות, ארוס ותנטוס; הגוף כאובייקט וכסובייקט (דיוקנאות לעומת דיוקנאות-עצמיים); הגוף כמוקד שמכונן זהות מיגדרית; הגוף כמוקד שמכונן זהות לאומית, דתית או אתנית; הגוף בין מזרח למערב; פרק מיוחד יוקדש לדיון באמנות אוריינטליסטית והשוואתה לאמנותן

סדנת נייר

המחלקה לאמנות / סמסטר א'

מרצה: צבי טולקובסקי

מטרת הקורס היא הקניית ידע והתנסות בתהליכי יצירת נייר דינמי. בתהליך העבודה ייבחנו היבטים

מזרחיים ומערביים. עיצוב ויצירה בנייר בשילוב מושגים וטכנולוגיות דו ותלת מימדיות מעולם העיצוב והאמנות העכשווית. לסיכום הקורס יתבקש הסטודנט להגיש תיק עבודות לתצוגה וביקורת.

3D MAX – עיצוב וירטואלי

המחלקה לעיצוב תעשייתי / סמסטר א'

מרצה: בן-ארי אלון

עיצוב והמחשה תלת ממדית על גבי מחשב בתוכנת 3D MAX. הכרות עם עולם התלת-מימד הווירטואלי – מודלים, חומרים, טקסטורות, תאורות, מצלמות. יצירת הדמיה באיכות פוטוריאליסטית. הפרויקט העיקרי יעסוק בתכנון ויצירת הדמיה של ארוחה ווירטואלית.

קריקטורות

המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר א'

מרצה: מישל קישקה

תחום הקריקטורה סוער במיוחד בשנים האחרונות: מהומוות בעולם המוסלמי בעקבות פרסום קריקטורות של מוחמד, תחרות קריקטורות נגד השואה באיראן, ועוד. הקריקטורה במתכונתה הנוכחית התפתחה בעיתונות בעקבות המהפכה התעשייתית. היא הסמן החד והברור של הלך הרוח בכל חברה. היא מתאפיינת בביקורתיות, נשכנות, פרובוקטיביות, בוטות, חוצפה, חוכמה ותחכום. היא משולה לשסתום בטיחות חיוני. הקורס בנוי כטבילת אש במטרה לאפשר לכל סטודנט לפתח את סגנונו. קרי תרגילים שבועיים

על נושאי האקטואליה הבערת בארץ ובעולם. הקורס ילווה בהרצאות עיוניות ובניתוח עבודותיהם של יוצרים מובילים.

מקולנוע לנוי מדיה

המחלקה לאמנויות המסך / סמסטר א'

מרצה: רונן לייבמן

מטרת הקורס היא מיצובו של הוידאו ככלי מרכזי בהבנת הניו מדיה, ובחינת היחס בין הקולנוע והוידאו, לבין המכלול החדש המופיע תחת השם ניו מדיה. תוך התבססות על מספר הנחות בסיס להגדרת הניו מדיה הקורס ינסה לתת לסטודנטים כלים ודרכי חשיבה חדשים לגבי דרך העבודה והתכנים בהם מתעסקים הוידאו והניו מדיה. בחלקו העיקרי של הסמסטר, חלקו הראשון של השיעור יוקדש לצפייה בעבודות וקיום דיונים סביב מושגי יסוד בהבנת הניו מדיה. הדוגמאות שיוצגו יקיפו תחומי יצירה רבים (צילום, קולנוע, מיצב, סאונד ווידאו). חלקו השני של השיעור יוקדש לצפייה וביקורת סביב תרגילים קצרים שיינתנו אשר נועדו לבחון הנחות יסוד בניו מדיה. בחלקו האחרון של הסמסטר הסטודנטים יתבקשו לפתח גוף עבודה עיקרי סביב אחת העבודות אותם החלו במהלך הסמסטר. הקורס אינו דורש ידע מוקדם אך מחייב פתיחות ונכונות להתמודד עם טכנולוגיה מפיחיה כמו וידאו.

עיצוב פני הקרקע: בין אדריכלות נוף לפיסול אדמה - היבטים טכניים ועיצוביים

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר א'

מרצה: ד"ר אדר' ענת דוד

ארכיטקטורה מקיפה אותנו מהצדדים (קירות), מלמעלה (גג) ולמטה (רצפה, קרקע). בקורס זה נעסוק בעיצוב המשטח התחתון: פני הקרקע. הייחוד של אלמנט זה הוא שהוא הבסיס שעליו ניצבים כל השאר וגם האדם. הקרקע קובעת אפוא את היציבות של הסביבה הן מבחינה פיזית והן סימבולית...הקורס יעסוק בממשק שבין אדריכלות, אדריכלות נוף ופיסול סביבתי. הסטודנטים יידרשו לעצב חלקת קרקע במרחב הפתוח, לייצג אותה ולנתח אותה. העבודה תיעשה באמצעות שרטוטים ומודלים ובחלקה גם תמומש בשטח. בנוסף לשאלות העיצוביות יושם דגש רב במהלך הקורס על ההיבטים הטכניים של ייצוג פני הקרקע התלת ממדיים באופן דו ממדי באמצעות קווי טופוגרפיה ועל תרגום התכנון הדו-ממדי לתלת ממד. בנוסף נערוך ניתוחים פיזיים שונים של הטופוגרפיה המתוכננת. הקורס יכלול תרגילי כיתה שיוגשו בסוף כל שיעור, ופריקט סופי.

Relational Art 2010

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר א'

מרצה: פני יסעור

פרקטיקה של אמנות המחפשת צורות חדשות של קשר בין האמן לקהל, המתייחסת למרחב הציבורי ומכילה את הצופה במתכוון. האמנים הפועלים בפרקטיקה זו מוטטו את הגבולות בין צורת

אמנותם והצופה/ אזרח/ עובר אורח. האמן הינו קאטליסט / זרז להתרחשות המחכה למשתתף, לך ולי. אספקט ההתייחסות הינו ההבדל המהותי בין ההתנסות האמנותית כיום והפעילויות התקדימיות שלה באמנות כמו הפלוקסוס, ההפנינג והפרפורמנס ארט.

מפגש אקספרימנטלי, אינטרדיסציפלינרי, הקורס כמעבדה משותפת לסטודנטים מהמחלקות השונות, ליצירת אינטראקציות חברתיות באמצעות אמנות העוסקת בנושאים המתייחסים לחלל פרטי וציבורי.

סדנה אמנות ומציאות

סמסטר א'

מרצים: אביטל גבע וחן שפירא

הסדנה עוסקת בהיבטים ובהקשרים החברתיים והקהילתיים של האמנות, ומתמקדת באמנות כבעלת פוטנציאל לחולל שינוי חברתי. הסדנה בוחנת אפשרויות קיימות של פעולה חברתית באמצעות האמנות ומעודדת את הסטודנטים למעורבות חברתית, ליזמה ולגילוי של אפשרויות פעולה אישיות וקבוצתיות, של אמנות בקהילה. מטרת הסדנה: הרחבת הפעילות החברתית של האקדמיה לאמנות ולעיצוב בצלאל והעמקת תרומתה לחברה הישראלית הקנייה של פרספקטיבה תרבותית, אמנותית-חברתית ושל הבנה תיאורטית רחבה של אמנות חברתית. התנסות בתהליכים חברתיים וקבוצתיים, בפעולה חברתית, ביזמות ובמעורבות חברתית באמנות. הקנייה של ידע תיאורטי קיים המשולב עם כלים מעשיים ופדגוגיים לפעילות אמנותית חברתית.

הסובייקט האנושי בעולם (בנושא זה ידונו בהרחבה תפיסותיו הן המוקדמות והן המאוחרות של ויטגנשטיין); 5. שיעורים שלמים יעסקו באופן שבו מוצגות שאלות של זהות ומקום בספרות העברית והעולמית. חומר קריאה: הבחילה – ז'אן פול סארטר, אלברטיין אינגה – מרטל פרוסט, ספר אי הנחת-פרננדו פסואה, מחקרים פילוסופיים – לודוויג ויטגנשטיין, טרקטט לוגי פילוסופי – לודוויג ויטגנשטיין, הרדורים – וולטר בנימין, דולי סיטי – אורלי קסטל בלום, זכרון דברים – יעקב שבתאי, אמיליה ומלח הארץ – יוסי סוכרי, מקלטור – יוסי סוכרי.

מסכים ניידים בניו-מדיה

המחלקה לאמנויות המסך / סמסטר א'

מרצה: אודי בן-אריה

ההתפתחויות האחרונות בתחום הניו-מדיה מיקדו את תשומת הלב במכשירים הניידים ההולכים ומשתכללים. מלבד אפשרויות תצוגה הולכות ומשתפרות, המכשירים הניידים מאפשרים גם לזהות מקום גיאוגרפי, להציג מציאות רבודה (Augmented Reality), לזהות תנועה של המכשיר, לשמוע ולהקליט סאונד, לראות ולצלם סרטים, להתחבר לרשת האינטרנט, ועוד אפליקציות רבות אחרות. השאלה היא כיצד ניתן לרתום אפשרויות אלו גם לפיתוח פרויקטים יצירתיים בתחומי האמנות והבידור? האם המסכים הניידים הללו יכולים לשמש גם ליצירת חוויה, התנסות, או סיפור? כוונת הקורס היא לחקור את האפשרויות הגלומות במכשירים ניידים ולנצל אותם ליצירה

של שיטה זו והאם קיימות שיטות אלטרנטיביות ראויות? האם ישנם סוגי ביקורת עבודות מועילות יותר וכאלה שהינן חסרות תועלת? נשקול האם לאחר הכרת ואבחון מאפייני סוגי הביקורת השונים, הקבוצה מציעה סוג ביקורת מועדפת. קבוצת הסטודנטים תציע, תעלה לדיון, ותבנה מודל לביקורת עבודות אותה היא מוצאת ככלי ההוראה והלימוד הראוי והתקף לימים אלה. לאחר שייבנה המודל המוצע לביקורת עבודות, תקיים הקבוצה סדרת ביקורת על עבודותיהם של יוצרים פעילים בתחומים רלוונטיים שונים, הפעילים כיום, לפי בחירתם החופשית של הסטודנטים.

על זהות ומקום

סמסטר א'

מרצה: יוסי סוכרי

הנושאים שידונו בקורס יסבו סביב שאלת המקום והזהות של הפרט בעולם – בחברה, במדינה, ובסביבה האינטימית שלו. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: 1. דיון תיאורטי על אודות שאלת המקום – מהי משמעות מושג המקום ומה הקשר בינו לבין מושג הזהות. 2. היחס שבין תפיסות חירות שונות בהיסטוריה של הרעיונות לבין שאלת המקום (בין היתר תוצג תפיסת החרות של ז'אן פול סארטר – "החירות היא מטאפיזית" – ביחסה לשאלת המקום והזהות של האינדיבידואל). 3. יוצג היחס בין תפיסותיהם של אנשי אסכולת פרנקפורט לבין שאלת זהות אתנית ומקום; 4. תישאלנה שאלות על הזיקה שבין גבולות השפה לבין המעמד והמקום של

בחינת ההגדרות והמשמעויות של תרבות, אמנות וחברה ובחינת הזיקות וקשרי הגומלין ביניהן. התנסות בזמות ובמעורבות חברתית/אמנותית בקהילה, למידה פעילה ויצירת ידע מעשי בתחומים אלו. הסדנה מעניקה כלים למחשבה ולפעולה ומקנה לסטודנטים פרספקטיבה חברתית אזרחית רחבה. הסדנה מהווה מסגרת למפגשים עם אמנים חברתיים, עם יזמים חברתיים, להיכרות עם קהילות שונות וללמידה של פרויקטים בין תחומיים וחברתיים ועם מודלים שונים של פעילות חברתית, ושל מסגרות ארגוניות שונות של פעולה חברתית ושינוי חברתי כגון עמותות וארגונים שונים. במסגרת הסדנה מתקיימות התארגנויות קבוצתיות שונות של הסטודנטים ומתקיימת עבודת צוות בקבוצות, בקהילות שונות ובפורמטים שונים, העוסקות ביצירה של תהליכי למידה ועבודה משותפים לשם תכנון, לצורך בנייה ולהוצאה לפועל של פרויקטים משותפים בקהילה, בליווי המנחים.

נקודת ביקורת "Check Point"

סמסטר א'

מרצה: אבי סיטון

הכלי העיקרי ללימוד והוראה באקדמיה הינו ביקורת העבודות. באמצעות קורס זה ננסה להבין כיצד לומדים מביקורת עבודות, נאבחן ונלמד את המאפיינים לסוגי ביקורות שונות. כיצד ואיך נבנתה והתפתחה ביקורת העבודות לאורך השנים. דיבטים פילוסופיים, סוציאליים ופוליטיים של שיטת ביקורת העבודות. ניתוח הדינאמיקה של תהליך ביקורת העבודות. מהי התועלת והתקפות

של פרויקט מקורי. במסגרת הקורס הסטודנטים יפתחו אבטיפוס (prototypes) לפרויקט אישי שישתמש בבלטפורמה ניידת (mobile platform) כמו Ipad או Android Phones, Iphone נקודת המבט בקורס אינה טכנולוגית אלא יצירתית. אין צורך בידע מקדים.

טקספיריאנס

סמסטר א'

מרצים: אסף פלדמן, הילה דר

הטכנולוגיה העכשווית משטשת את הגבולות בין הפיזי לדיגיטלי, והופכת את החיבור ביניהם לנגיש מאי פעם. השילוב בין הפיזי לדיגיטלי פותח בפני יוצרים עכשוויים את האפשרות לעצב חוויות מסוג חדש – חוויות אינטראקטיביות. הקורס מתייחס לאינטראקטיביות כאל מדיום חווייתי בעל יכולת לחרוג מגבולות המסך-מקלדת-עכבר. במהלך הקורס נלמד לעצב חוויות שעושות שימוש בכל ספקטרום החושים והגירויים של העולם הפיזי יהיו אלו צלילים, תנועות או מגע. לשם כך נלמד כיצד להשתמש בחיישנים, מנועים ומחשבים זעירים, וכיצד לשלב טכנולוגיה ואינטראקטיביות בחללים, חפצים, עיצובים ויצירות אומנות. הקורס מיועד למעצבים ואומנים, ולמרות שאינו דורש ידע מוקדם הוא דורש רצון והשקעה רבה.

בינה מלאכותית

סמסטר א'

מרצים: מיכאל פינק, סגל ליאת

הקורס יתמקד בשאלה האם כל מוצר נדון להתדרדר תוך כדי שימוש, והאם ניתן לייצר

מוצרים המסוגלים להשתפר במהלך הזמן דרך שימוש בבינה מלאכותית ואלגוריתמים לומדים. בקורס נסקור את שדה האלגוריתמים הלומדים, שהם כלים המאפשרים להקנות למחשבים יכולת תגובה אדפטיבית דרך הכללה ממספר דוגמאות. בשנים האחרונות נוצלה יכולת זו בתחומים רבים, החל מאבחון רפואי ועד חיזוי מדדים בורסאיים. מטרת הקורס לבחון האם יכולת התגובה האדפטיבית של אלגוריתמים לומדים יכולה לשמש בעיצוב מוצרים אינטראקטיביים, המשתפרים עם הזמן. הקורס יפגיש סטודנטים מביה"ס להנדסה ומדעי המחשב באוניברסיטה העברית עם תלמידים ממחלקות שונות בבצלאל. כגון המחלקה לעיצוב תעשייתי, המחלקה לתקשורת חזותית, המחלקה לארכיטקטורה והמחלקה לאמנויות המסך (אנימציה ווידאו). במהלך הקורס יתחלקו התלמידים לקבוצות עבודה משותפות משני המוסדות. כל קבוצת עבודה תממש פרויקט בו אלגוריתם לומד מקנה יכולת אדפטיבית למוצר, מבנה, או מייצג אומנותי.

מכונות הולכות – טכנולוגיות

רובוטיות למול בדיקת

התנהגות בעלי חיים, כחלק מפיתוח של ממשקים עתידיים

סמסטר א'

מרצים: פרופ' דידי לין, גנאדי ברינסקי

במסגרת הקורס תיערך הכרות עם טכנולוגיות רובוטיות והתנהגות בע"ח, במטרה ליצור שדה חדשנות לייזום והשיבה על כיוונים עתידיים. תרגילים בקורס: תרגיל 1: קורס בגדים הולכים

– לבוש המקדם ומשפר את השורד במדבר, בים, בקור, בחום ועוד. הרעיון: שילוב יכולות ועזרים בפרטי לבוש כדוגמת בגדים תומכי יציבות וחוזק. שילוב סנסורים במערכת התרעה למפעיל / נהג של מערכות, וכדומה. תרגיל 2: פרוטוזות אנרגטיות – עזרים ושיפורים לביצועי גוף האדם ובע"ח. דגש על פיתוח עזרים וממשקים כדוגמת: עזרים להרמת משקל, שינוע מטענים, חילוץ והצלה והעברת מידע חזותי. בקיץ יתקיים קורס המשך לסטודנטים מצטיינים שיקנה 2 נ"ז נוספות. השתתפות בקורס ההמשך מותנית באישור המרצה. במהלך הקורסים והתרגילים ייומנו מרצים מבצלאל ואורחים מבחוץ להרצאות העשרה. יתקיימו סיורים מקצועיים בתעשייה ובמרכזי ידע. יועמד ציוד נדרש לקיום חלק ממטלות הקורס.

הגדה לפסח

המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר ב'

מרצה: יואל גילינסקי

מה זאת הגדה? סרט אימה או אהבת אלוהים?

הגדת אמת?

סיפור אגדה?

הגדה כספר? כמערכת ביגוד? כמעשה צורף?

כערכת יציאה לחופשה?

כזכרון ילדות אישי/לאומי?

כמחסום ארז? כגדר הפרדה?

כסכר"ם משיחי?

כאמנות עכשווית?

כיצוג האלוהות עלי אדמות?

כארמגדון?

מי ירים/תרים את המצפה?...

סטודנטים/טיות ממחלקות שונות יוכלו להתמודד וליצור הגדה לפסח לפי סוג ההתמחות שלהם/הן; כמוצר תלת מימדי, כפרינט מאוייר, כגבד מעוצב כמערכת תכשיטים אולי בצירוף אותיות, ועוד ועוד...

מעשה אמנות הוא שיר

המחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר ב'

מרצה: דן תורן

כתיבת שירים היא אומנות הצמצום. איך לבחור את הנושא? כיצד לבחור את הסגנון את המילים? הכח של הדימוי החזותי כחלק מיסודות השיר, המקצב, הניגון. כל אלו ועוד בפרספקטיבה של אומנות בכלל. נלמד לפתח את הביטוי האישי שלנו דרך כתיבת שירים אשר חלקם יולחנו, (תלוי אם יש מוסיקאים בכיתה), ובסוף הקורס גם תוכנית רדיו ברשת ב עם השירים האלה.

המרחב הישראלי -

כביש מס' 1 בירושלים

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב'

ד"ר תמר ברגר

במהלך הסמסטר נחקר את כביש מספר 1 בירושלים, הוא קו התפר ההיסטורי. נפעיל כלים שונים - חקיקר ארכיוני, תיעוד צילומי, סיורים, מחקר תיאורטי משווה וכד' - נפגוש מומחים מהתחומים הרלוונטיים ופעילים מהשטח, ויחד נבנה תמונה של הכביש על כל מורכבותו.

נגיעה בעיצוב באור -

עיצוב תאורה אדריכלי

המחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב'

מרצה: דורית מלין

בשיעור זה נאבחן, נבחר, נלמד להתבונן, לנתח ולהבחין באבני הפלא של היצירה באמצעות אור. זהו קורס רב מחלקתי הנוגע בתחומי עיצוב ואומנות פלסטית שמשתמשים באור לצרכים ותפקידים שונים. ה "אור" הוא "חומר" רב השפעה, שותף פעיל והכרחי לקיום האנושי. "כל מה שמואר - רואים ואיך מואר משפיע ויוצר את התפיסה האסתטית שלנו". עיצוב תאורה הוא תחום שעוסק בתפיסה היווואלית האנושית, צורות הארה ובקשר ביניהם, יוצר שפה ומאפשר את היכולת "לדבר" באור. בין הנושאים שיעלו לדיון: תפיסת הראיה האנושית וקשרי האור לבריאות ואיכות חיים, בסיס וסוגיות של עיצוב תאורה אדריכלי - שמש ונורות במפגש אדריכלי, Light Art לסוגיו הכרות עם אומנים ותפיסות במסגרת הזו, השפעת חלקי גוף התאורה על פיזור ותפיסה, הקשר בין אומנויות מופע שונות לעיצוב באור, נגיעות ויחסים בין אמנות ועיצוב אור לאירועים חברתיים. הקורס מיועד לתלמידי כל המחלקות בחיבור מיוחד לאמנות פלסטית, אדריכלות ועיצוב תעשייתי. במסגרת השיעור ייערכו סיורים.

מדושאן לדושאן לא היה כמו דושאן

המחלקה להיסטוריה ותאוריה / סמסטר ב'

מנחה: ד"ר חיים דעואל לוסקי

הקורס מוקדש לשנת המאה מאז החל מארסל דושאן את המהלך לשינוי פניה של האמנות. הקורס יעסוק בדושאן ובהמשכים שלו במאה ה 20 בשני אופנים: א. הכרת התיאוריות שהתפתחו סביב עבודתו, השפעתו על הפילוסופיה ועל האמנות המושגית האמנות הפוסט מודרנית, דרך הכרת האמנים והזרמים עליהם עבודתו משפיעה, הן באמנות הבינלאומית והן באמנות המקומית. ב. דרך תרגילים מעשיים שיינתנו בשעור על מנת להכיר "מבפנים" את דרכי עבודתו ועבודת האמנים עליהם הוא השפיע. כפי שמציג זאת טיירי דב דוב, ניתן לומר כי דושאן חזה מראש בכשלונות של האוטופיות המודרניסטיות, שהתבססו למעשה על התאמה מושלמת בין השדה האמנותי לבין השדה הכלכלי והחברתי. בשעור נבחן את האמנות המשחקת עם השוק ועם המדיה, עם התקשורת ועם הסביבה, דרך הכרה מעשית של אמנים כאנדי וורהול, שהעלים את הערך האסתטי לטובת ערך הליפין. ג'ף קונס, דמיאן הרסט, גבריאל הורוסקו או ג'וזף בויס, אשר חלם מתוך האמנות הענייה חזיונות אוטופיים הבאים לידי ביטוי בעבודתו, שזכתה להשפעה רבה בארץ. דושאן הבין כי כל אחד יכול להיות אמן, מכיוון שלכל אחד יש גישה חופשית לעולם בו כל דבר מחופצן, יחד עם יכולתו של כל אחד להגיע ולהכיר את ה«נשגב». מתח המעניק סיכוי טוב לאמנות גם כיום, כמי ששרויה במתח המדויק הזה שבין היומיומי הפשוט לחריג ולסובלימטיבי. דושאן גם

היה הראשון להפוך את הגוף עצמו שלו לשנאי המתוכנן לנצל את האנרגיות הזעירות המבוזבות שלו, רעיון אותו מממשים האמנים העכשוויים, הן בצירוף (פסח סלובוסקי או אבנר בן גל למשל), או בצילום ובמציג. אם האמן ידע לנצל את כוחות העבודה הבלתי צפויים שלו, אומר דושאן, הוא תמיד יוכל למצוא לעצמו את האפשרות לשחק עם התנאים הבסיסיים של המציאות הפוליטית והכלכלית, לייצר אמנות שהיא אמנם סחורה בשוק, אך גם חורגת מעבר לעבודה ולמסחר, מעמידה שוב ושוב את השאלה – כיצד ניתן לעשות אמנות, כיצד ניתן לשמור על מעמדה העליון של היצירה כאמנות ביקורתית.

אוצרות: בין תיאוריה לפרקטיקה

המחלקה להיסטוריה ותיאוריה / סמסטר ב'
מרצים: ד"ר דנה אריאלי הורוביץ,
יגאל צלמונה

הקורס יתחיל בשעה 15:00 ולא ב-14:30 כדי לאפשר לסטודנטים להגיע למוזיאון ישראל. הקורס יאפשר לסטודנטים להכיר את אחורי הקלעים של עולם המוזיאונים, שדות אחריות שונים בתחום הזה ותהליכי קבלת החלטות בתחומים כמו אוצרות תערוכות, רכישת יצירות, עיצוב תערוכות ושימור יצירות אמנות. הקורס יתבסס על הרצאות פרונטאליות ומפגשים עם מומחים והשיעורים יתקיימו במוזיאון ישראל, ירושלים. הקורס יאפשר הכרות אינטימית של דרך הפעולה המגוונת של אוצרים והשאלות הניצבות בפניהם במהלך פעילותם המקצועית. כעבודת סוף הסמסטר יידרשו הסטודנטים לתרגל

אצירת תערוכה וירטואלית לפי בחירתם ולהגיש טקסט קונצפטואלי מגדיר מטרות והצעה לעיצוב התערוכה.

אמנות, אקטיביזם ומרחב ציבורי

המחלקה לצילום / סמסטר ב'

מרצים: דיאגו רומטן, איתן שוקר

הקורס בנוי על יצירת פרויקטים אמנותיים הנוצרים בשיתוף פעולה בין הסטודנטים-האמנים לבין קהילות שונות. הקורס מיועד לקבוצת סטודנטים המעוניינים להתנסות בפיתוח וביצוע פרויקט אמנות, ששם לו למטרה לא רק לשקף מציאות מסוימת אלא להתערב בה ואף לשנות אותה, תוך שימת דגש לפרויקטים המתקיימים במרחב הציבורי. במשך שנת הלימודים אנו מטמיעים את תהליכי העבודה הייחודיים לפרויקטים אלו: מחקר, פיתוח קונספט, בניית קבוצת עבודה, מציאות שדה פעולה מתאים, יצירת קשר עם ארגונים ומוסדות ובעיקר עבודה עם תושבים. הקורס משלב בין תיאוריה עיונית ופרקטיקה. לסטודנטים הממשיכים לסמסטר קיץ (2 נ"ז) מובטח תקציב למימוש הפרויקט וכן אפשרות למלגת פ"ח.

"דימוי ומציאות"

המחלקה לצילום / סמסטר ב'

מרצים: חן שפירא, מיקי קרצמן

הקורס עוסק בטיפוח המודעות לאחר ולאחרים בחברה הישראלית, באמצעות היכרות בין האוכלוסייה הערבית בשכונת א-טור לבין אוכלוסיית תלמידי האקדמיה לאמנות בצלאל,

וזאת ע"י סדנאות משותפות לסטודנטים מבצלאל ולקבוצת אמנות הפעילות בשכונת א-טור ובעזרת יצירה ועבודה משותפת בקהילה. מטרת הקורס, התנסות בעבודה חברתית היוצרת דיאלוג עם האחר תוך כדי התוודות למציאות הישראלית. הקורס מתקיים בשכונת א-טור. הקורס מלווה בהנחיה צמודה של מרצה הקורס במוקדי הפעילות ובאקדמיה. הקורס משלב עשייה ויצירה בקהילה בשילוב למידה תיאורטית.

צילום - ארכיטקטורה - צילום

המחלקה לצילום / סמסטר ב'

מרצה: ינאי טויסטר

צפייה במגוון חומרים ויזואליים וקריאה במספר קטן של מקורות יישמו אותנו בניסיון להגדיר כמה סוגי קשר אפשריים בין צילום וארכיטקטורה. כנקודת מוצא לקורס נתייחס לאמירתו המפורסמת של מבקר הארכיטקטורה זיגפריד גדעון (1928) כי רק הפילם יכול להנכיח את הארכיטקטורה ונסה להוכיח או להפריך טענה זו. בדרכנו לעשות כן נתעכב מצד אחד על כמה דוגמאות קלאסיות מתולדות הצילום ומן הצד האחר נתעכב גם על דוגמאות בקולנוע, בפיסול ובאמנות אדמה. כחלק מהקורס יידרש כל סטודנט ליצור פרוייקט בצילום, בוידאו או במדיה אחרת שיתייחס למקום ספציפי או לתופעה ארכיטקטונית/סביבתית שתנוסח ע"י הצילום. עבודה בזוגות ושיתופי פעולה ארכיטקטורה-צילום יתקבלו בברכה.

סדנה בין תחומית בוידאו ובחלל

המחלקה לאמנות / סמסטר ב'

מנחה: מאיה ז"ק

הקורס מבוסס על חשיבה בינתחומית הקושרת בין מדיום הוידאו לבין חלל ומרחב (מיצב, פיסול, רישום, אבזורים וגופים פלסטיים באשר הם), מתוך הכרה בצורך לחשוף את הזיקות הגלויות והסמויות בין הדיסציפלינות השונות ולתרגמם ליצירה מעשית. ביסוד העשייה של הקורס עומדת התשוקה לחלל, לפעולות בו, לחפצים המצויים בו ולארגונם. בקורס ייעשה שימוש ביכולות הטכניות וברגישויות השונות של הסטודנטים מהמחלקות השונות לצורך ההפריה האינטר-דיסציפלינארית. במהלך הקורס יהיו תרגילים מעשיים שיובילו לתרגום של וידאו לכדי חלל/אובייקט תלת-מימדי ולהיפך, להפיכת פסל או חלל קונקרטי לכדי מרחב המתקיים אל מול מצלמה בלבד (עיצוב סט באולפן, עבודה עם שחקן שמפעיל את החלל מול המצלמה, בניית חלל תצוגה היברידי המשלב וידאו ומיצב ועוד). בנוסף, ייחשפו הסטודנטים לעבודות וידאו, מיצבים וליצירות קולנועיות (בדגש על החללים המצולמים בהן) וכמו כן, יועלו סוגיות תרבותיות רלוונטיות לשאלת הייצוג תוך התייחסות והפניה לטקסטים.

* הקורס מיועד לסטודנטים המעוניינים להציג וידאו כשלעצמו או כאלמנט נוסף לצד מדיום אחר אותו הם מציגים וכן עבור סטודנטים המבקשים לעשות שימוש בוידאו כמכשיר התבוננות, מחקר ולימוד של יצירתם בתחומים אחרים.

יציקה בסיסי

המחלקה לצורפות / סמסטר ב'

מרצה: בני ברונשטיין

הקורס יקנה היכרות וידע בסיסי בטכניקות היציקה. הקורס יתמקד בנושא בניית המודל ובחומרים והטכניקות המתאימים ליצירתו. מכסה: עד 12 סטודנטים.

צעצועים

המחלקה לצורפות / סמסטר ב'

מרצה: ישראל דן

הקורס יעסוק בבניית צעצוע 'קטן', המבוסס על מנגנון. בפיתוח הצעצוע ישולבו חלקי Ready-Made בטכניקות בסיסיות של צורפות.

"ניהול סטודיו"

תוכנית התואר השני בעיצוב תעשייתי / MDES / סמסטר ב'

מרצה: אלעד פרסוב

הקורס זה המיועד לסטודנטים מתואר ראשון בשנים ג' ד', יסייע לסטודנטים להתמודד עם הקמה וניהול של סטודיו, תוך שימוש בכלי ניהול בסיסיים לגיושר הפער בין ההכשרה העיצובית או האומנותית ובין אתגרי הקיום העסקי העצמאי בשוק התחרותי. הקורס יעניק לסטודנטים כלים תכליתיים בסיסיים תוך שימת דגש על בניית זהות עסקית ייחודית המבוססת על ערכים ומנהיגות בתחום הפעילות היצירתית. הקורס יכסה תחומים בסיסיים בניהול כגון רישוי, כספים, שיווק ואסטרטגיה עסקית. הלימוד יעשה דרך ביצוע תרגיל מעשי בו הסטודנטים יתמודדו אתגרי העולם התחרותי. במהלך הקורס נחקר

שלושה תחומי ידע: "המותג אני" בניית תשתית רעיונית וערכית; ניהול פרויקט עיצוב או אומנות ומחקר שוק. הגשה סופית: תוכנית עבודה להקמת סטודיו עיצוב – על ידי מצגת או על ידי אתר אינטרנט ו/או הצגת פרויקט ללקוח – הגשה דו ממדית הכוללת את האובייקט עצמו ואת אפיון המותג, תהליכי ניהול, חקר שוק.

עיצוב/חיים

סמסטר ב'

מרצה: רועי ברנד

עיצוב החיים הוא כיום דבר שבשגרה ממחקר התאים בביוכימיה ועד לניתוחים קוסמטיים, ממדריכי חיים ועד לפוליטיקה של חיים חשופים. בקורס זה נעקוב אחר התפתחויות חדשות באמנות, במדיה ובתרבות שמתייחסות לעיצוב חיים כחומר וכצורה. האמנים שנתעניין בהם, כמו רוברט אירוויין, אוליפר אוליסון וטינו סהגל, חושפים את צורות החיים שלנו באופן חווייתי. התיאורטיקנים, מוויטגנשטיין עד פוקו ואגמבן, מפתחים קשת מושגית להבנת ההבדל והקשר שבין האמנות והיום יום. בחלק הראשון נעסוק בתקדימים ההיסטוריים לתהליכים אלו כגון הרומנטיקה הגרמנית, יצירת האמנות הטוטלית והבאוהאוס ונשאל גם אודות הסכנות הטמונות בניסיון לעצב את החיים כיצירה. בחלק השני, נתמקד באופן בן אמנים משקפים תהליכים אלו או לומדים להשתמש ביכולות החדשות על מנת להרחיב את גבולות האמנות.

“להיות גאון”

סמסטר ב'

מרצה: גנאדי בריןסקי

מטרה: הקורס יסייע לסטודנטים לשכלל את הכושר היצירתי על ידי תחקור ולימוד שיטות יצירתיות של גאונים שונים מעולם המדע, הטכנולוגיה, העשייה הציבורית והאמנות. תיאור: קורס בן 14 מפגשים המשלב תיאוריה ועשייה. בקורס זה נשכלל את הכושר היצירתי על ידי תחקור ולימוד שיטות יצירתיות של גאונים שונים מעולם המדע, הטכנולוגיה, העשייה הציבורית והאמנות. השראה זהו כלי שצריך להיות זמין במידת הצורך, הוא דורש תחזוקה וידע לשם הפעלתו. נבחן ההבדל בין כישרון לגאונות: גאון הוא מי שעשה קפיצה מעבר לבלתי ידוע וגם פיתח וחיידש כלים יצירתיים שאפשרו לו לעשות את הקפיצה זו. במשך הקורס נעשה רה פרויקציה של התהליכים דרך מקרים אמיתיים וכן ניחשף לסוגיות פסיכולוגיות ופזיולוגיות של התהליך היצירתי. במשך נבנה ארגז כלים יצירתיים אישיים. רוצה להיות גאון? תהיה!

מעבדה בתנועה -
סדנא במחול עכשווי

סמסטר ב'

מרצה: אסנת ולד

עולם המחול היום הוא רב גוני ועשיר, וגבולות ההגדרה שלו התרחבו מאד. הוא כולל מחול צורני, מופשט, מחול תיאטרלי, מייצגים המשלבים גוף ושיתופי פעולה עם אמנים מדיסציפלינות אחרות. הקורס ינסה לחשוף את הסטודנטים

לחלק מן המגוון הזה דרך התנסות גופנית וצפייה. הקורס כולל סדנאות מעשיות עם כוריאוגרפים אורחים אשר יציגו בפני הסטודנטים את תהליך העבודה שלהם, את מקורות ההשראה שלהם וכיצד הם מתרגמים אותם לגוף. בסדנאות יתנסו הסטודנטים בטכניקות ריקוד שונות המתאימות ללא רקדנים, באימפרוביזציה מונחית, וביצירת פראזות תנועתיות מתוך נקודות מוצא שונות. בשנים האחרונות התארחו בקורס כוריאוגרפים ויוצרים בולטים מסצנת המחול הישראלית. בהם רננה רוז, ניב שינפבלד, ארקדי זיידס, שלומית פונדמינסקי, סטפן פרי ועוד. מטרת הקורס הינה להעניק רקע למי שהיו רוצים לנהל דיאלוג עם עולם המחול, אם בשיתופי פעולה עם כוריאוגרפים, ואם בשילוב של אלמנטים מעולם המחול בעבודתם, ולהכיר לסטודנטים תהליכי יצירה מעולם המחול אשר עשויים לשרת אותם ביצירה בתחומם. השתתפות תנועתית חובה, לא נדרש ידע מוקדם.

סדנת כתיבה: נראטיבים של אהבה

סמסטר ב'

מרצים: יוסי סוכריי, חנן אלשטיין

המטרה: להקנות כלים לכתיבה נכונה, ביקורתית ויצירתית מתוך היחשפות לסגנונות כתיבה שונים של כמה יצירות ספרותיות קנוניות (למשל מאת לב טולסטוי, מרסל פרוסט, חוסה אורטגה אי-אגאסט, אלפרידה ילינק ועוד). קהל היעד: סטודנטים המעוניינים לפתח את כישורי הכתיבה שלהם ולהתנסות בכמה דרכים למבע אישי בכתיבה. הציר התמטי: הסדנה תיחוד

לטקסטים העוסקים באהבה ובתשוקה, בעיקר במאה העשרים, ותדגים את העיסוק המגוון בנושאים אלה ואת ייצוגיה הספרותיים הבייביים שונים: האהבה כאידיאה בלתי ניתנת למימוש, הפוליטיזציה של האהבה/התשוקה, אהבה/תשוקה סדיסטית ואהבה/תשוקה מזוכיסטית, אשליית האהבה ועוד. מבנה: בשיעור הראשון ייתן מבוא כללי. שאר השיעורים יחולקו לשתי קבוצות, כלהלן: כל שיעור זוגי יחולק לשני חלקים: החלק הראשון ייחוד לרלפקסיה ולניתוח ראשוני בכיתה של היצירה שהסטודנטים קראו הכנה לשיעור, מתוך בחינת היבטים רעיוניים ותמטיים. יסופר על התהוות היצירה ועל מחברה, ועל הרקע ההיסטורי העומד ביסודה. החלק השני של השיעור יוקדש לבחינת שאלות לשוניות הכרוכות ביצירה, לניתוח פואטי שלה, של סגנון הכתיבה, להצגת אמצעים מילוליים ששימשו את הכותב, וכיו"ב. כל שיעור אי-זוגי יחולק כך: בשליש הראשון של השיעור יבוצעו מטלות כתיבה קצרות וממוקדות, שבהן יידרשו הסטודנטים להגיב בכתב על היצירה שקראו ועל החומרים שנלמדו בכיתה. בשני השלישים האחרים - בדיקת הטקסטים שכתבו הסטודנטים, מתוך התמקדות בתיקון המבנה התחבירי של המשפט, הרחבת רפרטואר המושגים ואוצר המילים, ניתוח מבנה הטיעונים ודרכי ניסוחם בכתב, בחינת הקישוריות בין טיעונים ורעיונות, עריכה ושכתוב עצמיים של הטקסטים וכיו"ב. מטלות הקורס: הסטודנטים יחויבו לקרוא שש יצירות ספרותיות העוסקות באהבה/תשוקה (רשימת היצירות לפני תחילת הסמסטר). בסוף הקורס הסטודנטים יגישו חיבור

לפי בחירתם הנושאת והסגנונית (חיבור אישי, סיפורי, ניתוחי וכד') בהיקף של 1000-1500 מילים.

ללמד מחשב לצייר: איך אלגוריתם פועל על "כתב-יד" ייחודי?

המחלקה לאמנויות המסך

בשיתוף עם האוניברסיטה העברית / סמסטר ב'

מרצה: אייל שורק, דני לישניסקי

בקורס זה נחשף לחדושים המתאפשרים ברנדור שאינו ריאליסטי (Non-Photorealistic Rendering - NPR) תחום בגרפיקה ממוחשבת המתמקד בשחזור ושעתוק של מספר סגנונות ציור והעברתם למרחב הדיגיטלי. נבין את העקרונות המתמטיים והאלגוריתמיים של גרפיקה ממוחשבת ואת העקרונות העומדים מאחורי פיתוח השפה החזותית הקורס יפגיש סטודנטים ממדעי המחשב באוניברסיטה העברית עם סטודנטים מבצלאל לעבודה משותפת בה יעצבו ויישמו אלגוריתמים ייחודיים שנועדו לתרגם תמונות לכתב יד אישי וייחודי. העבודה תעשה בצוותים מעורבים תחת הנחייה משותפת של מנחה מבצלאל ומנחה ממדעי המחשב. כל צוות יבחר סגנון ציור (בין אם אישי, של הסטודנט, או קנוני, השייך לצייר מפורסם) יחקור אותו פורמאלית, יפרק אותו לניואנסים המרכיבים אותו, ויממש אלגוריתם המחיל את הסגנון הנחקר על כל חומר גלם, בין אם הוא תמונה, איור, וידאו או מודל תלת-ממדי. אמנות דיגיטלית הנעשית כולה במחשב, הפכה לדבר מובן ומקובל הן בארץ והן בעולם, ומתאפשרת בעיקר בזכות ההתפתחות המואצת של תוכנות גרפיות כמו פוטושופ או Painter

המעמידות לפני היוצר שלל של כלים המדמים את אמצעי המבע הקלאסיים כגון מברשות שמן, מים או פחם. במקביל קיימים כלים ותוספים (plug-ins) המאפשרים מניפולציה על חומר הגלם (בין אם צילום או ציור) המעבירים אותו טרנספורמציה סגנונית. אחת מהחולשות של האומנות הדיגיטלית נובעת מה"קור" המיוחס לה, אותו ניקיון והעדר חתימה אישית הנוכח גם בדימויי ארכיטקטורה, איורים וקטוריים או אנימציות פלאש. הקורס יפגיש סטודנטים למדעי המחשב באוניברסיטה העברית עם סטודנטים מכל מחלקות בצלאל, ויתקיים בבצלאל, הר הצופים.

HACK!

סמסטר ב'

מרצה: מושון זר-אביב

האקינג היא פרקטיקה יצירתית המאתגרת מערכות קיימות מעבר לחוקים המובנים בתוכן. ההאקרים לומדים את המערכת, את נקודות התורפה שלה ומשנים אותה, וכך מגלים משהו שאינו ידוע עליה. תרבות זו כבר מזמן אינה נחלתם הבלעדית של הגיקים: life hacking, האקיטקטורה, האקטיביזם, שיבוש-תרבות – כל אלה הם פרקטיקות האקינג אשר מפליגות הרחק מעבר לטביבת המסך והמקלדת. דרך עבודה יצירתית נבחן את המערכות שמסביבנו: העיר ירושלים, השפה העברית, רשת האינטרנט, אידיאולוגיות רווחות, מוצרים צרכניים, Attention Economy ואחרות. ועוד. נתערב בהן ואולי גם נלמד אותן כמה טריקים חדשים. ידע טכני קודם הוא יתרון אך לא הכרח, כיוון

שבקורס נלמד שימוש "לא נכון" בטכנולוגיה וכיוון שטכנולוגיה היא רק אופציה אחת מני רבות להאקינג.

גיבורי (ב)על כורחם: קורס לפיתוח דמויות של גיבורי-על

סמסטר ב'

מרצה: ירון לובטון

מרצה אורח: אורי פינג

הקורס הוא בשיתוף פעולה עם 'שלוה' בית לילדים עם צרכים מיוחדים, ראשי התיבות של: שחרור למשפחה ולילד המוגבל. שלוה מסייעת למשפחות רבות להתמודד עם חיי היום יום המורכבים בשל מגבלות ילדיהן. הקורס נועד לחזק את הדימוי של הילדים וליצור הזדהות עם עולמם השונה. הקורס יעסוק בפיתוח דמויות של גיבורי-על עם דגש על ההעצמה של המוגבלויות השונות לכל דבר וע"י כך הפיכת הדמות לגיבור-על.

הקורס יתרגל פיתוח דמויות משלב הרעיון בודו מימד ואת המעבר לעיצוב דמות בתלת מימד כמו כן נעצב את גיבורים המשנים הסובבים את הדמות, את הסביבה בה הם חיים. במהלך הקורס נסייר בבית שלוה ונלמד להכיר את החיים בו ומציאות יומם. כמו כן נקיים הרצאות על גיבורי-על מתחום הקומיקס והאנימציה. בסוף הקורס תבחר דמות אשר תייצג את המוסד לפעילויות השונות שלה.

נבחרת כתיבה

סמסטר ב'

מרצה: תמר ברגר

הקורס ייערך במתכונת של סדנה ותכליתו להכשיר קאדר של כותבים וכותבות, תלמידי/ות כל המחלקה, שיש להם/ן עניין בכתיבה מסאית, ביקורתית, פרשנית ויצירתית בתחומי עיסוקם.

העבודה תכלול תרגילים בכתיבה, קריאה של טקסטים מסוגים שונים ותגובה להם, וכתיבה של טקסט עיקרי אחד לסיכום. כל זאת מתוך מגמה לפתוח אפשרויות של כתיבה ולשמור על גיוון גדול ככל האפשר. משימות הכתיבה יהיו שבועיות, רובן קצרות (מלבד הטקסט המסכם), והן ידונו בצוותא בכיתה.

גג ירוק

בשיתוף: ד"ר רוני לב, דקנית הסטודנטים, חברת חשמל,

עיריית ירושלים / סמסטר א'

מרצה: איל רונן

גגות מהווים מרכיב חשוב ונוכח בנוף האורבני ובו זמנית בעלי פוטנציאל בלתי מנוצל לשיפור האקלים העירוני, לשימור מים, משאבים ולהרחבת השטחים הפתוחים הזמינים לתושבי העיר. ניצול הגגות ליצירת מרחב שימושי ירוק קיים בעולם ובארץ מצוי בתחילת דרכו.

בקורס נעסוק בפיתוח גג ירוק כמודל לקיימות מעשית תוך התנסות בעבודת צוות רב תחומית על פרויקטים ממשיים בחברת חשמל ובעיריית ירושלים. נחקר פיתוחים ופתרונות לגגות ירוקים החל מהבניה האקולוגית המסורתית דרך פיתוחים מודרניים וחדשנים המבוססים

על חשיבה מקיימת. נבחן ניצול גגות על בתיים קיימים ועל בנינים חדשים, תוך מתן דגש לשיתוף הציבור בתכנון ובביצוע. הקורס יכלול הרצאות תאורטיות, סיורים, תרגילי תכנון, עיצוב ועיבוד מידע.

פרוט הקורסים הדו-מחלקתיים

Science Communication

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף עם המחלקה

לאמנויות המסך / סמסטר א'

מרצים: ערן יובל, אייל שורק

תקשורת מדעית (Science Communication), הינו תחום העוסק בהפיכת ידע מתחום המדע לנגיש ותקשורתי. מאחורי המחקר המדעי חבויים חומרים וסיפורים יוצאי דופן אשר יכולים לשמש בסיס ליצירה מרתקת. הקורס המוצע מפגיש סטודנטים מתחום העיצוב והקולנוע עם ידע ותכנים מתחום המדע. מפגש זה יהווה השראה ליצירות שונות שבכוון לשכלל את האופן בו המדע מתקשר. עולם הניו-מדיה מאפשר ליצור פרויקטים עשירים מבחינה ויזואלית, המורכבים מטקסט, גרפיקה, צילום, וידאו, סאונד ואנימציה. המולטי-דיסציפלינאריות של התחום, מחייבת שיתוף פעולה מתוכנן, מתואם ומפרה בין סטודנטים-יוצרים מתקשורת חזותית ואומנותיות המסך מבצלאל לבין סטודנטים מהחוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת ת"א. במהלך הקורס נפיק פרויקטים אודיו-ויזואליים עבור מגוון אמצעי תקשורת – אינטרנט, טלוויזיה ומכשירים ניידים. עבודות הסטודנטים תשולבנה, כחוויה

מרחיבה, בתערוכת המוח שתפתח במוזיאון המדע בירושלים בשנת 2011. הקורס הוא הזדמנות עבור סטודנטים – חדורי מוטיבציה לפעול למטרה משותפת – ליצור טקסט תרבותי מרתק, ולהרחיב את מעגל הקשרים שלהם להמשך שיתוף פעולה בעתיד.

קטלוגים מצולמים

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף עם המחלקה לצילום /

סמסטר א'

מרצים: יעל בורשטיין, רמי מימון

מטרת הקורס לחזק את הקשר בין צילום לעיצוב, דרך עבודה משותפת נפתח ונעמק את הדיאלוג בין שתי הדיסציפלינות. הקורס יכלול פרויקט צילום תיעודי תוך שימת דגש על בימוי, תאורה, קומפוזיציה וארט דיירקשן – לצד ארגון מידע בחירת פורמט, דף, עיצוב טיפוגרפי עריכת קטלוג – קצב הדפוף ובניית נרטיב צילומי, למעשה, התמודדות עם העברת מסר דרך פורמט עיצובי מורכב. העבודה תתנהל בוגות מעורבים סטודנט מצילום יעבוד עם סטודנט מתקשורת חזותית. נקפיד על סימטריה ועל הדדיות כחלק אינטגרלי מהתכנים של הקורס. הקורס דורש עבודה מאומצת ואינטנסיבית.

מכשירים מצולמים

המחלקה לצילום בשיתוף עם המחלקה לעיצוב תעשייתי /

סמסטר א'

מרצים: אסף ורשבסקי, חיים דעואל לוסקי

הקורס, המשותף למחלקה לעיצוב תעשייתי ולמחלקה לצילום, יעסוק בתכנון ובבנייה של

א-סטרואידיים -

סדנא מרוכזת למשחקי מחשב

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף עם המחלקה

לאמנויות המסך / סמסטר ב'

מרצה: אילן וינטראוב

סדנא אינטנסיבית, המיועדת למעצבים ולאנימטורים בעלי אוריינטציה טכנולוגית, שמכירים פלאש ויש להם רקע בתכנות AS, או שמוכנים לקפוץ למים העמוקים וללמוד תוך כדי תנועה.

העבודה תהיה בצוותים מעורבים של סטודנטים ממחלקות שונות, והדגשים בה יהיו על חשיבה מקורית ומעבר מהיר מרעיון לביצוע. מטרת הסדנא היא לעבור את התהליך השלם של הגייה, תכנון, עיצוב ותכנות משחק מחשב, תוך הקניית כלים ושיטות עבודה ליצירה וביקורת של משחקי מחשב. דרישות קדם: שליטה בפלאש ברמת אנימציה או תכנות Action Script.

צעצועי עץ

המחלקה לעיצוב קרמי בשיתוף עם המחלקה

לעיצוב תעשייתי, המחלקה לארכיטקטורה, חזותית, המחלקה

לצורפות ואופנה והמחלקה לתקשורת חזותית / סמסטר ב'

מרצה: פרופ' דידי לין

פיתוח הפצים מעץ, בשיתוף פעולה עם מפעל צעצועי עץ של "כישורית", כפר ילדים בגוש שגב. הקורס יכלול סיור ולימוד פרופיל המפעל, ופיתוח הצעות לתכנון ועיצוב מוצרים מתאימים, במגמה להביא מוצרים נבחרים ליצור. הפיתוח יהיה מבוסס על חשיבה אקולוגית וסביבתית ("יערות מורשים" וחומרים על בסיס מים). הקורס יכלול

עסקים פרטיים וקטנים שאינם חלק מרשתות קמעוניות, מתאוות גם הן לחבור לקצב העכשווי. חלונות הראווה, אלמנטים קריטיים בתרומה למראהו התוסס של הרחוב כמו גם בפיתוי ובחשיפה של התכנים הקמעונאים של החנויות, נפרסים על מיטת הניתוחים לעיצוב מחדש. הפעולה הפולשנית דורשת הבנה וקשב למהותם הלוקאלית של החנויות - האם דרוש שינוי או שימור? מה מידת ההתערבות העיצובית וכיצד היא אמורה לתפקד?

הקורס יעסוק בחזית החנות וחלון הראווה כסוג של "Site Specific" שמתפקד כמהות מתווכות בין פנים לחוץ ויהווה עבורנו תשתית להצבה ולהתערבות עיצובית בחנויות ספציפיות. נבחן שיטות ומינונים שונים של התערבות עיצובית בטווח שבין דחפור לפינצטה, בניסיון להתבונן על הנושא דרך פריזמות מדיסציפלינות אחרות כמו עולם הפלסטיקה והקוסמטיקה כמו גם עולם האמנות האדריכלות והעיצוב. הקורס ייערך בשיתוף ובמימון הרל"י: הרשות לפיתוח ירושלים ו"רוח חדשה". תהליך העיצוב יחולק לשני שלבים: בסמסטר א' תבוסס התשתית האקדמית לפרויקט, שתעסוק בין היתר בניסוח יחסי הגומלין בין החנות לרחוב וגיבוש אסטרטגיות פעולה בסביבה של "Non Design". סטודנטים מתאימים ומעוניינים יקבלו בהמשך, בסמסטר ב', הנחיה אישית לפעולה עיצובית קונקרטית בחנויות, בתקצוב ובהפקה של הרשות לפיתוח ירושלים. סמסטר ב' ייערך בקורס המשך ויעניק למסיימיו 2 נ"ז נוספות (בקורס רב-מחלקתי נוסף).

מצלמות ייחודיות. מה סוג הקשר בין מכשיר לתוצר שהוא מפיץ? איך משפיעה עמדת המשתמש על הכלי שהוא מפעיל? איך מתייחסים המכשירים עצמם לסביבה ולרעיונות? הקורס יהווה נקודת מפגש בין דיסיפלינות שונות והזדמנות לקשור קצוות רעיוניים, מבניים הבעתיים ושימושיים.

קרוב לגוף

המחלקה לעיצוב תעשייתי בשיתוף עם המחלקה

לצורפות ואופנה / סמסטר א'

מרצים: ליאור אילן, זיויה

מטרת הקורס לאפשר לסטודנטים לפתח גישות חדשות לנשיאה על הגוף ולישם אותן במוצרים המבוססים על טכנולוגיות ופיתוחים חדשים בתחום החומרים הרכים. הקורס ישלב בין המיומנויות המיוחדות של המחלקה לעיצוב תעשייתי ושל המחלקה לצורפות ואופנה כדי ליצור גוף ידע שיתמוך בפתרונות פורצי דרך.

מסיבת בוטקס ביפו: פעולה

בחלונות ראווה ובחזיתות חנויות

הרחוב במרכז ירושלים

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף עם

המחלקה לעיצוב תעשייתי, המחלקה לארכיטקטורה

המחלקה לאמנות / סמסטר א'

מרצה: נטי שמיע

רחוב יפו המתחדש מבקש לעבור "מתיחת פנים", לנער מעליו את האבק שדבק בו, ולהפוך לנתיב בילוי פועם, דוגמת עורקיהן הראשיים של הערים האירופאיות. חנויות הרחוב, ברובן

עבודה בסדנה ובניית דגמים ראשוניים. סטודנטים שעבודותיהם ייבחרו לייצור, יקבלו מלגות הצטיינות מ"כישורית".

"בית על עץ - סביבת מפלט"

המחלקה לתקשורת חזותית בשיתוף עם המחלקה לעיצוב תעשייתי והמחלקה לארכיטקטורה / סמסטר ב' מרצה: ססיליה ויטס

למי מאיתנו לא היה "בית על עץ"? כזה שאפשר לברוח אליו כשרוצים להתבודד. הנחת היסוד של הקורס היא, ש"בית על עץ" לא חייב להיות באמת על עץ. הוא גם יכול להתקיים כסביבת משחק ומפלט משמעותית במקום המחבוא שמתחת לשולחן האוכל. הקורס יתמקד בחיפוש הגדרה קונסטראולית וצורנית למושג "בית על עץ". הוא יעסוק במחקר ובפיתוח רעיוני ועיצובי של מוצרים או סביבות שיכולים לענות על המושג "בית על עץ" בטריטוריה ספציפית, תוך שימת דגש על פיתוח וגיבוש שפה אישית בעיצוב. נבחן את התפר שבין עיצוב מוצר ועיצוב סביבה ונבדוק את המפגש בין אובייקט שהוא חלל ובין חלל שיכול להתקיים כאובייקט. נעמוד על משמעויות היסטוריות, תרבותיות ותעשייתיות בהקשר זה, תוך השוואה בין פרויקטים יהודניים לבין מוצרים תעשייתיים. במהלך הקורס ישולבו תרגילים קצרים, דיונים, הגשות ודו-תלתי-ממדיות, הרצאות ותרגיל מרכזי שיימשך לכל אורך הקורס. בתום הקורס יוגשו הדמיות ודגמים בקנה מידה 1:4.

מדיה עכשווית

ההתפתחות המהירה בטכנולוגיות מדיה דיגיטליות בשני העשורים האחרונים גרמו למהפכה בנגישות הכלים לייצור מדיה דיגיטלית לידי מעצבים ואמנים. המהפכה מתפתחת תוך כדי דו-שיח בין ההתפתחויות הטכנולוגיות במדעי המחשב ובהנדסת האלקטרוניקה ובין מעצבים ואמנים המשתמשים בכלים אלו. דו שיח זה יצר שוק חדש בעולם הצרכני ובעולם האקדמי.

ככל שהולך ומתגבר השימוש במחשב ככלי תקשורת ובידור, במקביל לשימוש העיקרי שלו ככלי עבודה (מגמה שעדיין רחוקה מלמצות את עצמה), כך גובר הצורך להתייחס להפקה של תכנים דיגיטליים. פרקטיקה זו מצריכה הבנה מעמיקה של מגמות, כלים ותובנות שהצטברו במשך עשר השנים האחרונות. מקבץ הקורסים המוצעים בתוך המגמה הרב מחלקתית נועד להעמיק אצל סטודנטים מכל המחלקות את ההבנה של המאפיינים המיוחדים למדיה דיגיטלית לצד דגש על היכולת הביצועית ליצור ולהפיק תכנים דיגיטליים.

האקדמיה בצלאל מבקשת לאפשר לסטודנטים ממחלקות שונות לרכוש מיומנות וידע בתחום זה באמצעות קורסים המיועדים לסטודנטים ממחלקות שונות, הן כהעשרה להתמחותם במחלקה והן כשלב לקראת פיתוח פרויקט גמר בתחום זה. לשם כך מוצעים מספר קורסים בשנים ב' ו-ג', ללימוד כלים טכנולוגיים שנועדו להשתלב במיומנויות אותם הם רוכשים בתוך המחלקות. הלימוד כולל שימוש בחומרים פיזיים מתחום

האלקטרוניקה, מניפולציה של מדיה כמו סאונד ווידאו, לימוד תכנות, לימוד פיתוח משחק מחשב, יצירת תכנים במדיה חדשה ועוד.

לימוד הכלים האלו והעיסוק בתיאוריות הנלוות לתחום המדיה והתרבות הדיגיטליים ירחיבו את היכולות של המעצבים והאמנים ביצירת תכנים אינטראקטיביים, ריאקטיביים תוך שימת דגש על נושאים כגון: העברת מסרים, יצירת דיאלוג, ויצירת סביבה. בשנה ד', החל משנת תשע"א יוצע לסטודנטים שהתמחו בקורסים אלו הנחייה וסיוע בפיתוח פרויקט גמר, בתאום ובאישור מחלקתם. הקורסים הבאים מתאימים לכל סטודנט/ית הרוצה להעשיר את עצמו/ה ביכולות ותחומי עניין חדשים. סטודנטים המעוניינים להתרכז בתחום יכולים לצבור 3-4 קורסים לאורך כשנתיים. מומלץ לקחת קורס יסודות בשנה ב' וקורס רב/דו מחלקתי בשנה ג'.

לפרטים נוספים ראו אתר "מדיה עכשווית" <http://cm.bezalel.ac.il>
לסטודנטים המעוניינים להתמחות בתחום, מומלץ להתייעץ עם הילה דר, מרכזת התחום בצלאל: hila@bezalel.ac.il

תקצירי הקורסים מפורטים בפרק "קורסים כלל בצלאלים".

סטודנטים בשנה ב' מכל המחלקות יוכלו לקחת קורס יסודות אחד בתחום:

- טכנולוגיה כחומר גלם (שחר גייגר ואיתי בן-צבי)
- סינסתזיה להמונים (נמרוד רם)
- קוסמות והמכונה הוירטואלית (חובב אופנהיים)
- מבוא למשחקיות (איתן מאג'ר)

שימו לב: קורסים אלו יהיו בסיס לקורסי המשך שיוצעו בשנת הלימודים הבאה. ראו את תקצירי הקורסים לשנה ג' בהמשך.

סטודנטים בשנה ג' מכל המחלקות יוכלו לקחת קורס רב מחלקתי, ללא צורך בידע מוקדם:

- טקספיריאנס (הילה דר ואסף פלדמן)
- מסכים דינאמיים בניו-מדיה (אודי בן-אריה)
- בינה מלאכותית (מיכאל פינק)
- HACK! (מושן זר-אביב)

לסטודנטים שלקחו קורסי יסודות בתחום בשנה"ל תש"ע מומלץ לקחת את אחד מהקורסים הנ"ל שבשנה ג'.

סטודנטים בשנה ג' מהמחלקות תקש"ח או אמנויות המסך יוכלו לקחת גם את הקורס "איסטרוואידים – סדנא מרוכזת למשחקי מחשב" (אילן וינטראוב).

לימודים משולבים באקדמיה בצלאל ובבית הספר להנדסה ולמדעי המחשב האוניברסיטה העברית בירושלים

מערכות ממוחשבות חודרות לכל תחומי החיים. טלפונים סלולרים, מחשבים ניידים, נגני מוזיקה ומכונות חכמות יוצרות סביבנו מעטפת ממוחשבת. מטרת התוכנית היא להסיר את הגבלות שנגזרות מהתפיסה ההיסטורית של הנדסה ועיצוב כשתי דיסציפלינות מובחנות.

התוכנית החדשנית תעניק לסטודנטים תואר במדעי המחשב (בסוף השנה השלישית) ותואר מהאקדמיה לעיצוב, בצלאל (בסוף השנה החמישית). הלימודים יקנו ידע תיאורטי ומעשי בתכנון, עיצוב ובניה של מוצרים חכמים, מתוך ניסיון להראות כי אתגרים בעיצוב תעשייתי, תקשורת חזותית, ואנימציה ממוחשבת יכולים לשאוב פתרונות יצירתיים מתחומי המחקר ברובוטקה, בינה מלאכותית, וראיה ממוחשבת.

התוכנית אינה מיועדת להיות צרוף של שתי דיסציפלינות נבדלות, אלא מכוונת להדגשת חשיבות האינטגרציה בינן. מטרה זו מושגת בארבעת הדרכים הבאות:

"השתתפות התלמידים בארבעה קורסי ליבה כגון, "בינה מלאכותית ככלי ליצירת מדיה ומוצרים

אינטראקטיביים" ו"וויזואליזציה וסוניפיקציה". קורסים אלה הם הכלי העיקרי להקניית ידע ומיומנויות בהחלת כלים חישובים בעולם האמנות והעיצוב.

נוכחות בסמינר במהלך חמשת שנות הלימוד בתוכנית. הסמינר יציג אמנים אורחים, מעצבים, מדענים ואנשי תעשייה. מטרת הסמינר להציג את חזית המחקר והפיתוח בתחום, וכן לגבש קהילה פעילה סביב התלמידים והמורים של התוכנית.

הכוונת הסטודנטים בשנה השלישית והרביעית לתקופת התלמודות קיץ (summer internship) בחברות רלוונטיות בתעשייה, כגון Adobe, Google Pixar, Electronic Arts ו-Microsoft דרישה כי פרויקט הגמר (המבוצע במהלך השנה החמישית), יהיה דוגמא מסכמת של אינטגרציה בין טכנולוגיה ושדה העיצוב.

תנאי הקבלה

התוכנית מבקשת לפנות למועמדים מצטיינים בעלי כישורים במדעי המחשב ובעיצוב ומיועדת למועמדים אשר יעמדו בתנאי הקבלה של החוג למדעי המחשב ושל אחת המחלקות הבאות בבצלאל:

עיצוב תעשייתי

תקשורת חזותית

המחלקה לאומנויות המסך

לפרטים נוספים:

אתר התוכנית: www.cs.huji.ac.il/bezalel

מיכאל פינק, יועץ התוכנית:

אימייל: fink@cs.huji.ac.il נייד: 054-2451115

3144